

Beretning til FN Forbundets landsmøde - 2. oktober 2021

ved Jens Wandel, Forperson

Introduktion

Velkommen!

Først og fremmest vil jeg gerne sige tak til alle - individuelle medlemmer såvel som repræsentanter for kollektive medlemmer - både jer som deltager fysisk og jer som jeg kan se online.

Dette er vores første landsmøde efter Corona-nedlukningen, og det er vigtigt, at vi har tid til at diskutere i landsmødeformatet, hvor langt vi nåede i den forgangne periode - dækkende 2020 og noget af 2021 - og hvor vi skal hen fremadrettet.

Formatet for beretningen bliver, at jeg fremlægger den lidt mere overordnede politiske beretning baseret på den organisatoriske beretning, som er blevet omdelt som bilag til dette møde. Dette er for at give mere taletid til kredse og netværk, som jo i realiteten er dem, der bærer en stor del af æren for årets aktiviteter. Når jeg har fremlagt lidt, vil Ditte invitere Caroline, Finn og Fidahije til at byde ind med korte bemærkninger, om året der gik, og hvad de planlægger fremadrettet.

FN-forbundet siden sidst

Den organisatoriske beretning viser, at vi kom gennem COVID19 intakte med aktiviteter mange steder. Samtidig, tror jeg, vi bare skal erkende, at det var et vanskeligt år, der lagde bremsen på ideer og initiativer.

Dog har vi leveret på at fremme både viden om FN og på at virkeliggøre FN's mål og principper på alle vores kerneområder - bæredygtighed, menneskerettigheder og på freds/konflikt agendaen.

Vi har set godt arbejde hos udvalg og kredse på spændende områder, og vi har fået etableret en dialog med vores folketingsgruppe omkring UPR-processen og en fejring af FN-dagen den 27. oktober.

På de indre linjer har vi nu en økonomistrategi, der bygger på evalueringen af vores eget projektarbejde, og som vil hjælpe os til bedre at organisere os i fremtiden - især nu hvor vi søger at rejse fondspenge til aktiviteter i Danmark.

Politisk har både Danmark og det internationale samfund været domineret af COVID19, men fra hvor jeg står har denne proces hjulpet mange til at indse, at globale kriser kun kan løses gennem en tæt koordinering mellem internationale og nationale tiltag. Det har helt klart knebet med solidariteten mellem landene og mellem os - de rige lande - og resten af verden. Det er lidt nedslående, men det er også en advarsel om, at den internationale orden kan bryde sammen, hvis store kriser skyller ind over mange lande på en gang - noget som vi for alt i verden må undgå sker igen.

Lad mig nu gå over til nogle af de rammebetingelser, som jeg ser for 2022 og fremefter.

Klima Krisen, COVID19 og nu Afghanistanvi er relevante

Det FN arbejder for - og det vi arbejder for - er stadig fred, udvikling og en insisteren på, at mennesket er i centrum, og at vi som borgere på planeten har rettigheder - ideelt set ens for alle og i alle tilfælde relevant for alle.

Vores tre hovedområder er drevet af FN's mål, multilateralisme som princip og virkeliggørelsen af FN's mål og planer - dette inkluderer at støtte den vigtige men også ret voldsomme ændring, som vores samfund er ved at gennemleve.

Vi bygger på et solidt fundament:

FN's General Sekretær Antonio Guterres blev genvalgt den 18. juni med en anerkendelse af, at der er brug for et effektivt FN, i den vanskelige periode verden skal igennem nu.

Med Antonio Guterres er der her den 10. september også kommet hans forslag til FN's fremadrettede planer under titlen Vores Fælles Agenda, som alle ligger inden for rammerne af bæredygtighed, fred og menneskerettigheder.

Og endeligt er der en del danske planer, som kan bruges som indgang til både dialog og forandring. Her skal jeg nævne regeringens planer for bæredygtighed, udenrigspolitik og Voluntary National Review som blev afleveret i New York i juli 2021.

Gladsaxe Kommune har lavet Danmarks første Voluntary Local Review - og netop kommunernes bæredygtighedsaktiviteter kan blive en vigtig indgang for et FN-forbund, som er aktivt i hele landet.

Vores Fælles Agenda - eller Our Common Agenda

På baggrund af FN75 - bad FN's medlemslande generalsekretæren om at udarbejde en rapport - man kan sige et forslagskatalog - for FN's fremadrettede virke. Ideen er, at FN-arbejdet skal fremtidssikres, så det fortsat er relevant for 2021-22 og fremad.

Den 10. september i år kom så den længe ventede rapport. Den dækker FN's klassiske kerneområder, men der er fire nye områder, som jeg gerne vil fremhæve i dag.

Med fordel kan vi gøre "endegyldigt" op, som han siger, med BNP som målestok for vores økonomiske aktivitet. BNP gør os blinde for, hvad vi er i gang med at gøre ved mennesker og planeten, og Guterres anbefaler, at vi komplementerer BNP, så vi kan undgå kriser og styre fremad mod en bæredygtig udvikling.

Som en del af dette, skal vi huske, at der er stor værdi i at beskytte og udvikle vores "commons" - luften, land og vand - så de bliver ved med at give. Som noget nyt skal vi forstærke vores arbejde omkring "global commons" - klimakrisen er det mest presserende, men generalsekretæren anbefaler, at vi tager en ny runde og sørger for at få det ydre rum omkring jorden med for ikke at vågne op til en realitet med rumforurening og militarisering.

Ligeledes skal vi indregne værdien af fælles goder - public goods. Fred har alle dage været et godt eksempel. Det er et vigtigt offentligt gode, fordi selvom flere oplever fred, bliver der ikke mindre fred for andre. Med digitalisering går det endnu videre - jo flere der bruger internettet, jo mere værdi er der i det for alle, og når vi arbejder på cyber security, bevarer vi den værdi. Som noget nyt vil FN nu arbejde med cyber security for at beskytte alle og sikre internettets værdi som et offentligt gode.

Endeligt har generalsekretæren taget konsekvensen af mål 17 - partnerskaber - og introduceret begrebet "netværksbaseret multilateralisme", som er en mere inkluderende måde at tænke multilateralisme på, hvor videnskaben, den private sektor, byer, kommuner og andre dele af samfundet, skal med i vores multilaterale arbejde. Alt handler ikke kun om stater længere.

Os som Forbund

FN-forbundets substans mål og organisatoriske mål er reflekteret i vores strategi. Her foreligger nu en opdateret handlingsplan, som vi kan bruge som inspiration til vores diskussion om fremadrettede ideer og planer og som opsamling på landsmødets resultater.

Vores organisatoriske mål handler meget om at blive mere effektive, og i det forgangne år fik vi en økonomisk strategi og en mere standardiseret tilgang til projektformulering.

Derudover bliver der lige nu arbejdet på en kommunikations- og medlemsstrategi. Efterfølgende vil vi udarbejde en One UNA strategi, som beskrevet i den samlede strategi- og handlingsplan.

Forbundets forskellige dele kan med stor fordel bygge på hinandens arbejde - udvalgene fremmer substans, samler forbundet omkring nye tiltag som bygger på FN's arbejde. Kredsene

sørger for, at vores virke dækker hele landet og kan med fordel bygge på udvalgsarbejde inklusiv medlemshvervning og kommunikation.

Kort sagt, vi skal prøve at bygge mere på hinandens arbejde - vi skal prøve at spille hinanden gode - være støttende og gerne dele begejstring, når vi ser noget som virker, som har ambition og som fremmer det svære men meget vigtige agenda, vi står for.

Bæredygtighedsdagsordenen er en integrerende dagsorden, der både dækker fred og sikkerhed og også menneskerettighederne. Samtidig er der vigtige initiativer for eksempel fredsskabende aktiviteter - og så Universal Period Review - som vi også skal dække, og som delvist står udenfor verdensmålene.

Princippet, om at ingen skal lades tilbage i realiseringen af verdensmålene, må være et centralt princip for vores arbejde. Her tænker jeg både på socialt udsatte men også grupper, der er i fare for at blive ladet tilbage.... de kan bo i udkants-Danmark, de kan være handicappede eller på anden måde være sårbare i forandringsprocessen.

Vi skal lære at være partnere til den del af den private sektor, som deler vores bæredygtighedsambition. Dette er en integreret del af netværksmultilateralisme og nødvendigheden af at realøkonomien bliver bæredygtig.

Samlende kan man sige, at det gælder dog for alle områder, at vi fremadrettet skal styrke os selv som en mål 17-organisation. De problemområder, vi angriber, er så omfattende og komplekse, at vi skal prøve at finde partnere. Inderkredsen bør være dem, der er tættest på FN.

I fokus skal være de partnere som er FN-baseret - enten direkte såsom FN-forbundets venner, Global Compact Denmark, UNESCOs verdensmålskoler og FN Byen -- eller konventionsbaseret f.eks. Dansk Handicap Forbund, Institut for Menneskerettigheder og Kvinderådet. Også disse partnere skal vi prøve at spille gode - at tale op - så vi styrker organisationer, som er multilaterale i deres sigte.

Desuden skal vi fortsætte med at arbejde med vores folketingsgruppe - særligt Lennart Damsgaard, Karen Elleman, Katarina Ammitzbøll og Christian Juhl - som centrale aktører.

Det er et tværgående netværk og kunne understøtte dialoger som er - ja tværgående. I år vil vi markere FN-dagen - vores fødselsdag om man vil - i samarbejde med vores Folketingspolitikere.

Som en konsekvens af vores kredsweekend har vi også lovet at hjælpe Kristian Jensen, den særlige ambassadør for Danmarks sikkerhedsråds kandidatur, så han og UM, i samarbejde med vores kredse, kan komme rundt i landet.

Endeligt vil jeg nævne, at vi planlægger at støtte etableringen af et uafhængigt Grønlands FN-forbund, der vil blive en del af det nordiske FN-forbundsnetværk.

Jeg vil gerne tilbage til vores økonomiske fundering.....

Gennem aktivister i samarbejde med udvalg og kredse, er det en god ide at mobilisere ressourcer nok til at gøre en forskel, til at realisere intentionerne og målene bag vores handlingsplan. Det er det vores økonomistrategi handler om.

Det kræver en tilgang, hvor vi arbejder med projektkoncept, egentlige ansøgninger og projektstyring, når tingene skal laves. Her skal vi samle teams bag projekter, konferencer, kampagner og kommunikationsaktiviteter, så vi har kapacitet til, at de kan virkeliggøres.

Projektudvalget spiller en vigtig rolle for at kvalitetssikre denne tilgang.

Skoletjenesten

Skoletjenesten har været på vågeblus under Corona-pandemien, men er i gang med at starte op. Gode kræfter er nu tilbage i København, Fyn, Midtjylland og Nordjylland. Skoletjenesten er en vigtig del af vores oplysningsarbejde og giver også en god mulighed for at sikre diversitet - dvs. at vi har unge med - i vores forbund.

Vi har planer om at styrke tjenesten med 2 uddannelsesdage om året - dage som klæder de frivillige på fagligt såvel som didaktisk - samt at der laves et årshjul med både lokale og nationale møder.

Desuden er skoletjenestens medlemmer også medlemmer af FN-forbundet, og det er vigtigt, at de bliver inviteret med i de aktiviteter, vi laver både i kredsene og på landsplan.

Endeligt er der muligheder ude på skolerne for at tale vores partnere op. Når vi er færdige med oplæg, og der er spørgsmål om, "hvad kan vi gøre mere", så kan vi opfordre skolerne til at blive Unesco Verdensmål skoler, benytte sig af mulighed for at få en rundvisning i FN-byen og for de ældre elever - at melde sig ind i FN-forbundet.

Kommunikation

Med hensyn til den **eksterne kommunikation** i året, der kommer, så er det mit ønske og håb, at vi løfter den på en måde, så vi som forbund bliver mere synlige i offentligheden. Det gælder i forhold til konkrete igangværende debatter, der finder sted i medierne. Men det gælder ikke mindst også proaktivt – forstået på den måde, at vi selv skal forsøge at rejse debatter.

I 2020 har jeg set, hvorledes enkelte medlemmer har været rigtigt gode til at komme med indlæg og debatter, men spørgsmålet er igen, hvorledes vi kan bygge på disse og som forbund komme mere i spil.

For at styrke vores **interne kommunikation** ser jeg to ting ske.

For det første skal vi sørge for, at hver del af vores organisations- udvalg, kredse, skole tjeneste og sekretariat laver simple arbejdsplaner i begyndelse af året. Planer som så kan deles og bruges af alle til at orienterer sig om vores "samlede" aktiviteter og søge samarbejde med andre dele af FN-forbundet, der hvor det giver mening.

Rent teknisk vil vi også se på måder at bruge et centralt drev eller platform, så vi alle kan tilgå indhold fra de forskellige dele af organisationen. Det øger både gennemsigtighed, men også muligheden for f.eks. at bruge hinandens materialer, præsentationer og taler.

Afslutningsvis

Jeg glæder mig til at vi sammen udnytter, at vi nu kan mødes under en hybrid mødeform - så vi både er her fysisk og digitalt.

Mit ønske for dagen er, at vi lytter til hinanden, tænker på fremadrettede ideer og planer, tager de beslutninger, vi nu vælger og ser henimod et aktivistisk 2022.